

PTUJSKI LIST

... upravništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vnejo.

Politično gospodarski tednik.

Štev. 11

Ptuj, 19. marca 1922

IV. letnik

Demokratski shod v Ptuju.

Tu se je vršil v dvorani Narodnega doma velik shod demokratske stranke, posečen od pristašev vseh strank. Dvorana je bila nabito polna in mnogi so odhajali, ker niso našli več prostora. Shod pomeni krepko utrditev demokratske ideje v Ptuju in okolici in stvarno obsodbo demagogov nasprotnih strank, ki so že tudi ptujske demokrate obsodili na smrt. Dejstva kažejo nasprotno.

Shod je otvoril in vodil predsednik krajevne organizacije demokratske stranke dr. Tone Gosak. Poročala sta nar. poslanec dr. Kukovec in dr. Kramer. Z napeto pozornostjo so poslušali sledili njunim velezanim izvajanjem, ki so v velikih potezah risala situacijo našega naroda ter se blagodejno razlikovali od hujskarij demagogije in navne kritike govornikov drugih strank. Govora sta napravila na zborovalce, med katerimi je bilo nekaj pristašev drugih strank globok vtis ter sta bila sprejeta z enodušnim burnim odobravanjem. Navzoči voditelj ptujskih narodnih socialistov, Mikuletič, je skušal z bedastimi medklici motiti govornike, pa zborovalci so ga kmalu prisilili k dostojnemu obnašanju in ko je bilo glasovanje o resolucijah, so g. Mikuletiča lastni somišljeniki pustili na cedilu ter glasovali za resolucijo.

Zborovalci so nato sprejeli sledeče resolucije:

I. Zborovalci zbrani na demokratskem shodu v Ptuju dne 5. marca 1922 pozdravljajo delovanje g. poslanca dr. Kukovca, ki ima za namen doseči koncentracijo vseh narodnih in naprednih strank. Želimo, da stranke najdejo na vsak način platformo, da delujejo za skupne cilje.

II. V gospodarskem oziru smatramo kot najvažnejšo nalogo pospeševanje kmetijstva in obrti. Stranka naj se za to potruži posebno v samoupravnih telesih, ki se sedaj ustvarjajo.

III. Izražamo skrajno nevoljo ter dvigamo najostrejši protest, da je zdravstveni odsek za Slovenijo brez našega predhodnega obveščanja in brez iskanja izvanrednih kreditov izdal odlok o ukinjenju nekaterih bolnic v Sloveniji, med njimi tudi ptujske. Mi tega prenatrženega odloka ne vzamemo za znanje. Naša bolnica mora z ozirom na neobhodno potrebo delovati naprej. Izražamo nujno zahtevo, da pokrajinski zdravstveni odsek najde potrebne izvanredne kredite ter razdeli razpoložljivi kapital sorazmerno na vse bolnice Slovenije, da morejo iste če tudi skromno in tudi v zmanjšanem obsegu izhajati, dokler jim redni državni budžet ne nudi sredstev za popolni razmah. V svrhu izvedbe teh korakov naj se takoj vpokličejo zastopniki prizadetih okrajev in drugi odločilni faktorji.

V kulturnem oziru želimo, da stranka priskrbi za dovoljne postavke v proračunu, da se nam ne samo nobena naša dosedanja kulturna pridobitev ne odvzame, temveč da se zasigura poln kulturni razmah našega prebivalstva.

V debati se je javil še k besedi g. dr.

Jurtela, ki je ostro ožigosal postopanje pokrajinske vlade v Ljubljani glede bolnice, dr. Fermeve v isti zadevi, Zamuda glede postopanja z vojaki in župan Podgoršek z Brega v zadevi draginje in petdinarskih novčanic.

Resolucije II—IV so bile sprejete soglasno, prva brez glasov navzočih socialistov.

Konečno se je predsednik shoda zahvalil z iskrenimi besedami obema govornikoma ter zborovalcem ter je zaključil sijajno uspeli shod, ki je trajal skoro tri ure.

„Nova Doba“ piše: Ptujski shod je znamenit list v zgodovini politike Slovenije v okviru Jugoslavije.

NSS nam je storila uslugo, da je pustila g. Mikuletiča na naš shod.

Delal je take medklice, da je osmešil sebe in vso strujo NSS.

Zborovalci so mu potem sami prepovedali nadaljne neumnosti.

Na tem shodu je bilo zopet videti očitno, kje je stvarnost in treznost, kje pa plitvost in fraze.

Slovstvo in naši trgovci.

V knjigi „Začetki Slovenske Matice“, katero je sestavil dr. Ivan Lah in izdala Slovenska Matica, čitamo, da je prvo slovensko književno društvo z imenom Matica bila „Srbska Matica“ ustanovljena l. 1826 v Budimpešti. Misel je uresničil Jovan Hadžić, ki ga je pri tem podprlo 6 srbskih trgovcev. Vobče opazimo pri Srbih, da so trgovci veliki podporniki kulturnega dela. To priporočamo tudi našim trgovcem, zlasti v sedanjih časih, ko je posvetna in duhovna inteligenca brez denarnih sredstev in vsied tega grozi zastoj v kulturnem delu. S tem, da trgovci in drugi premožni podjetniki podpirajo kulturno in znanstveno delo, poravnajo le svoj dolg narodu, od katerega živijo. Ob enem pa koristijo svojim otrokom, budijo v njih zanimanje za knjige in znanost ter ustvarjajo pogoje za njihov dober napredek v šoli. Ako otrok od prve mladosti doma vidi knjige, dobre časopise in revije, se duševno boljše razvija kakor tisti, ki nima te spodbude. Tudi za odrasle so knjige najboljše in najcenejše razvedrilo v prostem času.

„Jugoslovanska Matica“

Reški dogodki, ki so nezaslišano izzivanje vseh Jugoslovenov, so nas zopet opomnili na nujno potrebo obrambnega dela. Brez tega dela ne bomo nikdar v stanu, da varujemo svoje življenske interese, brez tega dela bomo večno brezmočni napram tudi najbolj kričečim krivicam.

Med Slovenci vrši sicer več društev narodno obrambno delo, toda razven „Jugoslovanske Matice“ se ni posrečilo nobenemu društvu, da bi združilo v sebi ves slovenski narod. In vendar je jasno, da moremo napredovati in izvršiti svoje nacionalne naloge

le tedaj, kadar smo združeni v eni močni organizaciji. Kakor napadajo nasprotniki enotno tako moramo braniti svoje pozicije enotno tudi mi.

Slovenci vodimo boj z nadmočnimi narodi. Če bi bili v tem boju osamljeni, če ne bi imeli podpore od vseh Jugoslovenov, potem propademo tako proti Nemcem ko tudi proti Madžarom. Zato je neobhodno potrebno, da je naša narodna obrambna organizacija taka, da združuje v sebi ne samo vse Slovence, temveč tudi vse Jugoslovane. Zopet pa je taka organizacija samo naša „Jugoslovanska Matica“, ki je zato naša najsplošnejša in zato tudi najvišja obrambna organizacija.

Dasi šele v početku svojega razvoja, šteje danes „Jugoslovanska Matica“ že 70 podružnic v Sloveniji, 42 v Dalmaciji, 14 na Hrvaškem, 9 v Slavoniji in Sremu, 2 v Bosni in Hercegovini in dve v Srbiji. Jugoslovanska Matica je tako organizirana že v vsej državi in storjeno je že vse potrebno, da bo v najkrajšem času število njenih podružnic znatno razširjeno. Ker so poleg tega vse podružnice zelo delavne in ker njih delo še stalno narašča, zato je gotovo, da bo polagoma Jugoslovanska Matica kos vsem svojim nalogom, da bo prava mati neodrešenih.

To je njen visoki cilj in to je poleg dela njeno glavno propagandno sredstvo. Ni človeka med nami, ki bi mogel brezčutno prenašati vse obupne vesti, ki prihajajo spriči stalnega in nezaslišanega nasilja v odtrganih krajih k nam. Ni pa tudi zavednega Jugoslovena, ki bi ne vedel, da je naša svoboda polovičarska, dokler živi nad 600.000 Slovencev pod tujim jarmom. Končno pa tudi ni rodoljuba, ki ne bi uvidel, da je naša gospodarska bodočnost ogrožena, če nismo gospodarji v lastnih pristaniščih. Vse to so tako jasne, tako razumljive resnice, da ne rabijo prav nobenega posebnega utemeljevanja, kar dokazuje tudi stalno naraščanje števila članov Jugoslovanske Matice. Že danes je jasno, da ne šteje nobeno društvo v državi toliko članov, ko Jugoslovanska Matica, ki je tako naše največje društvo.

Jugoslovanska Matica pa se nam priporoča še prav posebno vsled svoje delavnosti, ki je naravnost vzorna. Mirno moremo reči, da ne bi mogli naši bratje tam preko vzdrževati, da jih ni podprla Jugoslovanska Matica z denarjem, knjigami, kulturnimi sredstvi, instrumenti ter sploh z vsem, kar je v prid našemu narodu. Na ta način je Jugoslovanska Matica dosegla, da so spoznali naši neodrešeni bratje, da smo mi z njimi in da se ne žrtvujejo zaman, če ostanejo zvesti nam. Velik pomen tega moralnega učinka ne moremo nikdar dovolj naglasiti, kajti ta zavest je predpogoj, da dosežemo popolno ujedinenje.

Potrebe pa so na odtrganem ozemlju vedno večje in „Jugoslovanska Matica“ jih ne more zmagovati, če je [ne] podpre ves narod. Vsi Jugoslovani morajo delati za „Jugoslovansko Matico“, kakor dela Jugoslovanska Matica za vse Jugoslovane. Le tako je mogoča naša zmaga.

Dne 19. marca je v Mariboru letni občni zbor „Jugoslovanske Matice.“ Občni zbor vseh

rodoljubov in vseh Jugoslovenov mora postati. Zato pristopajte ta dan k Jugoslovenski Matici, zato delajte ta dan zanjo! Vsi brez razlike na starost in spol, vsi brez razlike na strankarstvo in stan storite to, zakaj tudi Jugoslovenska Matica podpira vse brez razlike na strankarstvo in stan. Kdor je potreben podpore ta jo dobi, kdor od nas pa more podpirati, ta naj to stori.

19. marec mora biti dan Jugoslovanske Matice. Spominjajte se tega dne, če se ne morete udeležeti mariborskega občnega zbora, Jugoslovanske Matice na ta način, da nabirate člane in zbirate prispevke.

Vsem naprej pa mora iti mladina. Ona bo deležna našega dela v prvi vrsti, ona je predvsem deležna dobrot naše svobode, zato je ona tudi dolžna, da prednjači v narodnem delu. Vredna najhujše obsodbe je mladina, če se ne bi zavedala te svoje svete dolžnosti.

Bratu na pomoč, zatiranim v odrešenje, naj bo klic vseh dobrih Slovencev dne 19. marca in ta dan naj store svojo dolžnost do „Jugoslovenske Matice.“

Gospodarstvo.

S o l n ě n i c a.

Solnčnica je v naših krajih že dolgo udomačena. Prvotna domovina ji je, kakor krompirju, Amerika. Dobili smo jo semkaj iz province Peru. Pri nas se seje večinoma med krompirjem ali koruzo in pa ob robu njiv.

Pred vojno je njeno seme služilo večinoma za krmljenje perutnine in svinj. Med in po vojni pa se je že pridelovala v večjem obsegu za izdelovanje olja, ki sicer ne dosega okusnosti bučnega ali mu je precej slično. Nekateri trdijo celo, da je to oljše boljše, kakor bučno. Pa to je stvar okusa in navade. Sigurno se ga porabi veliko pod firmo bučnega olja, ker ga večje oljarne spretno zmešane s slednjim spravijo v splošen konzum. V južni Rusiji, na Ogorskem in v pokrajinah ob spodnji Donavi se pridelujejo solnčnice v velikem obsegu po večini za izdelavo jedilnega olja. Ruski vjetniki so pravili, da v njihovi domovini ljudstvo rado vživa tudi jedrčje solnčnic.

Solnčnica zahteva isto podnebje kakor mak; glede zemlje je pa že manj zbirčna. Raste na vsaki zemlji, če je le dovolj gnojna; vendar ni njen donos na plitvih zemljah isti, kakor na globokih, kjer razvije cvete velikega obsega posebno, ako se jo seje v večjem razdalju med druge sadeže, bodisi med krompir ali koruze, kjer ima prostora dovolj za razvitek. Če se jo pa seje samo za se, ostanejo cveti bolj mali. V tem slučaju naj bodo vrste eden meter narazen, rastline v vrstah pa pol metra ena od druge, da se lahko povoljno razvijajo.

Ker solnčnici slana škodi, se sej tedaj, ko se ni več bati mraza.

Na 1 ha se rabi 10 do 12 kg semena. Na vsakem prostoru se naj pusti samo eno steblo. Vsakemu steblo je pustiti le 3 do 4 cvete, postranske poganke pa je obirati, da se cvetje, oziroma seme lepše razvija in ložje dozori. Ti poganjki so dobrodošla piča za svinje. Ostale liste obirati v času rasti, kakor to delajo po nekod, pa ni dobro, kajti to gre vse na račun semena.

Kakor mak, je tudi solnčnice dvakrat okapati in enkrat osipati. Če so med krompirjem ali koruzo, se to delo opravi ob enem z onim pri teh sadežih.

Nekdaj v oktobru je seme zrelo. Tedaj je semenjače porezati in postaviti ali razvesiti na primernem zračnem prostoru, da se dobro posuše. Potem se seme zruši z roko ali iztepe s palico.

Na ha ga lahko priraste okoli 7 do 9 meterskih stotov semena.

Zo prihodnjo setev je izbrati največje in najtežje glave z najpopolnejšim semenom.

Solnčnic je več vrst, ki se razlikujejo po barvi semena, ki je ali bela, siva, temno-

rujava ali črna. Neke vrste nastavijo več majhnih, druge zopet samo en veliki cvet.

Seme vsebuje 25 do 50 odstotkov olja. Za izdelavo olja je preje jedrčje izluščiti iz luskin. Če je suho seme, se to delo z lahkoto opravi na žrnjlah. To so navadni, domači mlinci na roko.

Predno pride v oljarno, je izluščeno jedrčje dobro posušiti. Ostanek pri izdelavi olja, takozvane perge ali tropine so izdatno krmilo za živino in svinje.

Solnčnicam škoduje neka vrste rje; objeda jih ena vrsta gosenic sovč; pa tudi razni tički jim pridejo v goste.

Za krmljenje ptičic po zimi je seme solnčnic posebno pripravno.

Kakor makovo cvetje, krasijo tudi solnčnice našo poljane; sicer ne tako lepo, pa za to dalje časa. Jos. Zupanc.

Dopisi.

Občni zbor krajevne organizacije IDS v Ptuj se vrši v soboto dne 8. aprila 1922 ob 8. uri zvečer v Narodnem domu.

Mestna glasbena šola v Ptuj priredi v petek dne 24. marca 1922 ob pol 8. uri zvečer v lastnih prostorih na Hrvatskem trgu javni koncert, na katerem bodete sodelovala znani virtuoz na gostih in profesor na ljubljanskem konservatoriju g. Jan Šlais in glasovir gospa Ruža Šlais-Deyl. Vspored je vseskozi umetniško izbran in bode nudil občinstvu velik užitek. P. n. občinstvo se prosi, da se drži točno določene ure. Ker se nam v Ptuj le redko kedaj nudi taka prilika, bi bilo amestno, da se p. n. občinstvo udeleži koncerta polnoštevilo. Vstopnice: 8 in 6 Din., stojiša 2 Din., dijaki 1 Din. v predprodaji v trafiki na mestnem magistratu in na večer koncerta pri blagajni.

Za zgradbo Sokolskega doma je prejel Ptujski Sokol nadaljne sledeče prispevke: g. Milan Vošnjak 100 K, g. Rado Schober 400 K, ga. Marija Zupančič 180 K, Ptujski oktet 230 K, g. Vinko Orešnik mesto vstopnine k Sokolski maškeradi 100 K, g. Vauda, vrtnar v Ptuj 100 K, družba g. dr. Jenko-ta 200 K, družba pri Bračiču 220 K in 80 K, miznina pri Zupančiču 48 K. Nadalje so darovali v isti namen ob priliki Sokolske maškerade: g. dr. Bela Stuhec 100 K, g. Rikard grof Orsich 300 K, g. Mavro Teichner 40 K, Uradništvo tt. Hirschler, Donja Stubica 150 K, g. Janhuba Fran, Kotoriba 100 K, nepoznana maska 20 K, skupaj 2458 K.

Za zletni fond Sokola v Ptuj je darovalo omizje pri Zupančiču 5. febr. 40 K in pri Bračiču 4. t. m. 80 K, družba v kavarni Evropa po gđc. Hočevarjevi dne 16. februarja 132 K. Vsem velikodušnim darovalcem izreka Sokol najtoplejšo zahvalo.

Za zgradbo Sokolskega doma nabrala je po g. Pečeku šolska mladina sledeče zneske: Pavčič Ivan K 40-20, Blumenau Igo 20 K, Vajda Boris 32 K, Jesih Milko 10 K, Tomažič Vilko 2 K, Janežič Bogomil 4 K, Petovar Bogomir 8 K, Likar Janko 4 K, Per Feliks 4 K, Kramberger Alojz 1 K, Kveder Drago 4 K, Peer Ivan 4 K, Hernja Andrej 4 K, Šegula Pavel 1-30, Zavec Jožef 40 v, Keber Jožef 1 K, Keber Franc 2 K, Farič Franc 4 K in Pavšič Ivan 8 K, skupaj K 153-80. Mladim darilem izreka Sokol iskreno zahvalo.

Ptujski Sokol. Nujno se prosijo vsi, ki imajo kakršenkoli statistični material in sploh ktere koli podatke o razvoju ptujskega Sokola, da ga izroče proti vrnitvi br. inž. Celestina.

Športni klub v Ptuj. Veselični odsek športnega kluba v Ptuj priredi v soboto, dne 18. marca t. l. zaključni plesni venček in sicer za člane športnega kluba, člane plesnih vaj, za po njih upeljane goste, kakor tudi za vse ljubitelja športa. Plesni venček vrši se v tukajšnjem Društvenem domu. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Pri prireditvi svira del tukajšnje mestne godbe. Začetek točno ob 8. uri.

S Ptujске gore. V mariborski „Straži“ z dne 1. t. m. nam je nekdo natresel nekoliko

plesnjivih „drobtinic“ in nekako poročilo o „ubijanju klerikalnega zmaja.“ Pisec teh žalostnih člankov si v svoji bujni srednjeveški domišljiji res misli, da je on nekak zmaj; mi pošteni Gorci mu pa na tem mestu povemo, da ga prištejemo samo med nadležno golazen, ki jo znamo dokaj lahko odpraviti. Kaj ne da, gospod kaplan Amon!? Kako nesebično in pošteno delujejo ljudje, ki jih je omenjena golazen v „Straži“ ogrizla, o tem izpregovorimo prihodnjič. Za danes si pa oglejmo naša „vzorna“ dušna pastirja in njihove trabante! Da je posebno g. kaplan protidržaven in da tudi z vsemi štirimi deluje v tem smislu, to mu bo sodnija dokazala. Kako vzorno pa paseta duhovna gospoda svoje ovce, pa se lahko prepriča vsakdo, ki poslušja njihove pridige v naši cerkvi: ob nedeljah in praznikih bruhata ogenj in žveplo na poštene ljudi, ki se trudijo povzdigniti ljudsko izobrazbo in na ta nečuvven način onečaščata našo staroslavno cerkev. Dobri naši farani se zgražajo nad tem početjem in rohnenjem namišljenih „klerikalnih zmajev.“ Taki ljudje nikakor niso poklicani, da bi drugim očitali protiversko zagrizenost in „peklensko gonjo“! O tej gonji navedemo lahko še lepe reči, če to želita naša vzorna duhovnika! G. Amon, Vi očitajte drugim fakinstvo; če pa Vi plešete na pustnih zabavah, da se kar prah kadi krog Vas, če se ponoči zabavate ob duhtečem žganjarskem kotlu, to sicer ni fakinjenje, pač pa „dobri vzgledi“, kaj ne?! Če je pa treba izoolnjevati svoje dolžnosti, ste pa bolani! — Ljudje, ki imajo maslo na glavi, naj ne hodijo na solnce, zato opozarjamo vse gospode obrekovalce, da s svojimi hinavščinami ne delajo več zdražbe, sicer bi z lastnim strupenim orožjem utegnili zadeti le sami sebe, ne pa morda značajno naše učiteljstvo in pošteno hišo g. Peče-ta.

Podružnica CMD v Središču ima v nedeljo, dne 26. marca popoldne ob 2. uri v občinski pisarni svoj redni občni zbor. Pol ure pozneje se vrši istotam občni zbor društva Eдиноst

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno, da se smejo stari živinski potni listi (stočni pasoji) uporabljati poleg onih nove emisije, ki je bila dana v promet dne 1. februarja 1922, samo do 1. aprila 1922.

Sokolski Vjesnik župe zagrebačke. Sokolska župa zagrebačka pokrenula je pod uredjivanjem Ante Brozovića svoji vlastiti sokolski organ, koji sa svojom sadržinom, a što je glavno informiranošću o Sokolstvu toli odlikuje, da taj list nije samo odredjen za uske prilike jedne župe već se njime može poslužiti sveukupno Sokolstvo. Listu je predplata minimalne, godišnje petnajst dinara, a šalje se na upravu „Sokolskog Vjesnika župe zagrebačke“, Zagreb, Nova ves, broj 23. Mi sa svoje strane list preporučamo ne samo Sokolima već i ostalima, da se tako upoznaju s ciljevima i ideologijom ove moderne naše nacionalne organizacije.

Leskovec v Halozah. Dne 2. marca 1922 je tukaj končal, okrepan s tolažili sv. vere, svoje mlado življenje občinski predstojnik in posestnik Martin Habijanič v 41. letu svoje starosti. Rajni je bil več let tajnik vseh štirih občin tukajšnje župnije, pri zadnjih volitvah pa je bil izvoljen za župana Leskovske občine, kar pričuje, da je vžival veliko zaupanje pri ljudstvu. Ž njim je izgubila domačija pridnega moža in skrbnega očeta, sorodniki, sosedje in znanci blagega prijatelja in zvedenega svetovalca, občina dobrega in zastopnega gospodarja, župnija pa zvestega župljana. Kako je bil rajni priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ki se je vršil v nedeljo, 5. marca ob 10. uri. Razum domačih župljanov so prihajali ljudje iz raznih sosednjih župnij, celo iz Ptuja in Maribora v tako obilnem številu, da take udeležbe tukaj nihče ne pomni. Nad tisoč ljudi je nepozabljivega Tineka spremljalo na zadnjem potu. Pogreb je vodil zraven domačega g. župnika vojni kurat iz Ptuja, g. Ivan Mlakar, kateri je pri odprtem grobu govoril v slovo. Z ganljivimi in srce pretresujočimi besedami je zarosil oči vseh navzočih, posebno pa se je zasli-

šalo glasno in splošno ihtenje, ko je govornik klical vse štiri nedorasle otroke in je vabil, naj se enkrat pregledajo telesne ostanke in novi dom svojega blagega očeta, ter je opominjal na zadnje očetove besede da naj pogostoma prihajajo na njegov grob, saj mimo pelja pot v cerkev in šolo ter pridno sadijo cvetlice, ki ne venejo, ampak cvetlice skromnih, otročjih molitev. Lahka mu bodi domača zemlja, ki je bila nekdanj last njegovih starejših in naj počiva v miru! Ženo in otroke pa naj tolaži Bog.

Državna posredovalnica za delo. Delodajalce, ki iščejo delavnih moči kateregakoli vrste opozarjamo na to, da prijavijo prosta mesta podpisaneemu državnemu uradu in če ta v doglednem času res nima zahtevnih delavnih moči na razpolago, šele potem iščejo delavce zasebnim putem. Zlasti prosimo industrijska in trgovska podjetja, da se obračajo v prvi vrsti na državno posredovalnico. Pri naročilu je treba navesti vedno plačilne in druge pogoje, ker je s tem poslovanje oz. posredovanje olajšano. Ravnotako naj se tudi brezposelni obračajo na posredovalnico ter javijo njih zahteve in želje. Vsako posredovanje je brezplačno. Sprejemajo se tudi pismene prijave, pri katerih pa je treba navesti točno vse pogoje oziroma zahteve. Državna posredovalnica za delo, Ptuj, Spodnja dravska ulica 6.

Vurberk. Pri nas ljudje niso obhajali pustnega časa z veseljami. Pri sestanku nekaterih rodbin se je v Kovačič-evi gostilni nabralo 200 K za Jugoslovansko matico. Največ je k temu prispevala gostilničarjeva rodbina. Posnemanja vredno vsem gostilničarjem!

Grajena. Od uprave vurberške grajščine ne dobimo drv, dasiravno jih nekatere stranke blizu Vurbergu toliko dobe, da jih vozijo v Ptuj na prodaj. Kdo je kriv temu? Ime prodajalca z dne 3. marca je v uradništvu na razpolago.

Sajenje tobaka v Sloveniji. Opozarjamo eenjeno občinstvo na današnji inserat „Sajenje tobaka v Sloveniji.“

Vinogradniki, pozor! V letu 1920, je priporočal gospod Zupanc, vinarski nadzornik v Ptuj, da se naj vinska trta omaže spomladi z apneno-žvepleno brozgo, ker je to dober pripomoček proti plesnobi. To priporočilo se je pa vzelo od naših vinogradnikov premalo v poštev. Podpisani naredil sem v tem letu preiskušnjo, ter zamorem vsakomur to eredstvo najtopleje priporočati, ker na moji trti se plesnoba v letu 1921 ni pojavila. Zamuda časa je pri tem delu zelo malenkostna in jo dobiček odvaga. V. Simonič, posestnik.

Pletarna v Strnišču. V nedeljo, dne 25. februarja t. l. je izročil g. vladni svetnik Dr. Drmastja v imenu pokrajinske uprave v Ljubljani pletarsko šolo v Strnišču novo ustanovljeni pletarski zadrugi. Ta zadruga, ki nosi naslov „Pletarna v Strnišču, Slovenija r. z. z o. z.“, ima v prvi vrsti namen pospeševati pletarstvo, kot domačo industrijo ter vpeljavati vrborejo, kot novo panogo kmetijstva. Ravnateljstvo te zadruga je prevzel bivši vodja pletarske šole v Strnišču, g. Mirko Ogorelec.

Kmetijski učni tečaji se na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ne morejo redno vršiti radi pomanjkanja sredstev za to. Da bi se pa vseeno kar mogoče zadostilo najnujnejšim zadevnim potrebam naših kmetovalcev, zlasti vinogradarjev in sadjarjev, dovoljuje ravnateljstvo pravim zanimancem (kmetom, kmetiskim sinovom, viničarjem itd.) obisk šole ob najvažnejših praktičnih delih v zavodih nasadih (v vinogradu, trsnici, sadoncsnikih, drevesnicah, na vrtu itd.), za kar zadostuje prijava z dopisnico, na kateri se naznani stroka, za katero se dotičnik zanima, in njega točni naslov. N. pr. sedaj se vršijo ob ugodnem vremenu trtna rez, grobanje v starejih nasadih za izpolnitev praznih mest, snaženje in pomlajevanje sadnih dreves, oskrba drevesnice, naprava gnojakov i. dr. K pozneje se vršečim delom se priglašenci pozovejo pismeno. S seboj morajo prinesiti potrebno orodje (škarje, nož, po možnosti

žagico). Stanovanje in hrano si mora vsakdo sam preskrbeti izven zavoda. V mnogih slučajih bo koristno že tudi samo enodnevno praktično sedelo pod strokovnim vodstvom, kojemu se mora glede reda in dela vsakdo podvreči brezpogojno.

Akcija „Sokola“ v Murski Soboti. „Sokolska legija za Medjimurje“ je pod poveljstvom kap. Jurešica zasedla koncem leta 1918 Prekmurje. Za časa te zasedbe so padli junaške smrti: Dr. Jos. Dimović iz Dubrovnika, Ciril Cerovac iz Pazina, Berger iz Varaždina in dva neznana mornarja. „Sokol“ v Murski Soboti priredi zbirko, da se postavi za svobodo domovine padlim junakom nagrobni spomenik.

Politične vesti.

Zakonodajni odbor. Poslanec dr. Kukovec je konstatiral, da je večina v Sloveniji za ustanovitev mariborske in ljubljanske oblasti in se skliceval na 18 poslancev, ki so za ta predlog. Dr. Hohnjec mu je ponovno vpadel v besedo in zaklical: „Vi Štajerci nočete pod Kranjce!“ Dr. Kukovec je nato zavračal Hohnječevo trditev, da predstavljajo klerikalci večino naroda v Sloveniji. Po govoru poslanca Kukovca v zakonodajnem odboru so klerikalni poslanci pričeli delati šunder. Kot najmlajši parlamentarec se je pri tej priliki posebno odlikoval mariborski Žebot od („Straže“!). Glavni referent Ljuba Jovanović je protestiral proti temu histeričnemu načinu parlamentarnega dela ter je odgovoril Žebotu, naj klerikalci raje uporabljajo svoj eksaltirani modernizem pri organizaciji cerkve.

Velika aprovizijska akcija za Slovenijo. Z ozirom na to, da je vlada sklenila velikopotezno podporno akcijo za pasivne kraje odnosno za revnejše prebivalstvo in da je že osiguran kredit za Hrvatsko in Dalmacijo, je poslanec dr. Kukovec započel akcijo tudi za ostale kraje, zlasti za Slovenijo in je stvil konkretne predloge za prehrano onih slojev, ki posebno težko občutijo draginjo. Minister Krstelj kot namestnik obolelega ministra za socialno politiko dr. Žerjava je te konkretne predloge sprejel ter pri tem naglašal, da od pokrajinske uprave doslej ni imel nikakršnih predlogov. Končno se je dočlil poseben kredit v znesku 6 milijonov dinarjev kot državna subvencija za to prehranjevalno akcijo v Sloveniji. Kredit je že odobren in ga bo minister financ realiziral v najkrajšem času.

Kraljevska dvojica poseti Slovenijo. Dne 9. marca ob 6. uri popoldne je Nj. Vel. kralj sprejel v posebni avdijenci g. ministra n. r. dr. Kramerja ter mu v razgovoru povedal med drugim, da nameravata kralj in kraljica letošnje poletje dalj časa bivati v Sloveniji, zlasti na Bledu. Z veseljem je kralj vzela na znanje, s koliko radostjo je v Sloveniji bila sprejeta vest o njegovi zaroki in je dostavil, da so ga lepi slovenski kraji in dokazi slovenske narodne zavesti tako navdušili, da želi vsekakor te kraje čimpreje razkazati svoji soprogi, naši kraljici.

Bolnice v Sloveniji se ne zapro. Poslanec dr. Kukovec je napravil potrebne korake, da se iz izrednih kreditov likvidirajo potrebna sredstva za neovirano delovanje javnih bolnic v Sloveniji.

Razno.

Petdinarski bankovci. Minister financ je odredil, da morajo državne blagajne odnosno davčni uradi še nadalje sprejemati od občinstva bankovce po 5 Din. do nadaljnje nje-gove odredbe.

Preveliko stavbeno gibanje v Beogradu. V Beogradu je te dni pregledala posebna komisija vse nove stavbe, ki so se zgradile v minulem letu. Pri tem se je ugotovilo, da je bilo 470 stanovanjskih hiš zgrajenih brez dovoljenja oblasti. Take „nevarnosti“ se nam

v Ptuj in drugih slovenskih mestih ni treba bati. Pri nas še niti oni, ki bi morali graditi lastna stanovanja, tega nočejo storiti.

Usmrtimev Alijagiča. 8. marca je 60-letni krvnik Seifert izvršil smrtno obsodbo nad morilcem ministra Draškoviča. Alijagič je svoje zadnje ure prebil mirno. S svojo družbo se je pogovarjal o vseh mogočih stvareh, o doživljajih na fronti, o komunizmu, o svojem rojstnem mestu, o muslimanski kulturi. Ko je predsednik dr. Vajič prečital obsodbo se je obrnil proti krvniku z besedami: „Krvnik! Naj se izvrši pravica!“ Alijagič je pristopil k predsedniku in mu rekel: „Oproščam vam, gospod predsednik!“ Predsednik: „Tudi jaz vam!“ V tem trenutku je pristopil krvnik in odvedel Alijagiča pod vešala. Splezal je po lestvi mu položil vrv okrog vratu, dva pomočnika sta Alijagiča dvignila in obsodba je bila izvršena.

Visoka starost. V ptujski hiralnici je umrla 104 let stara hiralka Ana Novak, rojena v Murski Soboti. Celo življenje je pridno delala kot navadna dekla ter skromno živela.

Zopet podraženje tobaka. Cigarete 100 komadov: makedonske extra 50 D, makedonske špecialitete D 32.50, makedonske I. vrsta D 275.0, makedonska II. vrsta D 22.50, srbske špecialitete 18 D, I. vrsta D 13.50, srbske II. vrste 10 D, flor. 35, egiptovske D 32.50, balkan 25 D, orijent D 25, mēris 25 D, libuški 20 D, dame 15 D, una 14 D, Bosna 12 D, šport 12 D, hum 10 D, Sava 10 D, Vrbas 8 D, ogrske D 8. Smodke 100 komadov: regalitas 300 D, trabuke 225, britanike 225, operas 150, kuba 125, viržinke 125, portorike 90, braziljke 90, veržinjose 75, mešane inozemske 75, domače 60. Tobak 1 kg: makedonska špebijaliteta 300 D, prvovrstni makedonski 250, drugovrstni 200, srbska špecialitete 150, prvovrstni srbski 100, drugovrstni 75, kmetski 60, najbolji hercegovinski 250, flor 250, najfinejši turški 350, najfinejši trebinski 200, najfinejši hercegovinski 160, fini turški 140, fini hercegovinski 120, srednji hercegovinski 100, navadni hercegovinski 75, savski 75, najfinejši ogrski 60, domači 50. Ker se, kakor je razvidno, cene tobaka zopet zvišajo, trafike naenkrat nimajo več nobenega tobaka. Cene stopijo z današnjim dnem v veljavo.

Št. 333/12. RAZGLAS.

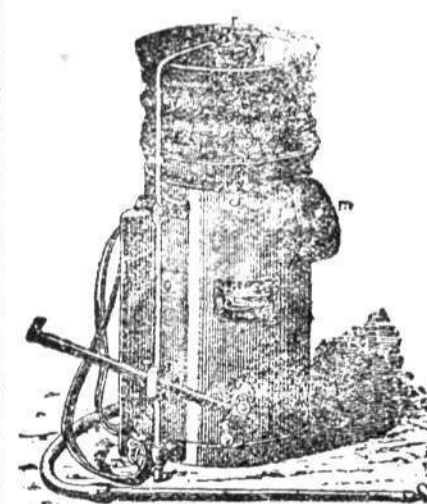
Mestna občina Ptuj proda na prostovoljni javni dražbi dne 4. aprila t. l. v mestni plinarni v Ptuj: 1 bencinmotor 16 HP (Langen in Wolf), 25 hrastovih sodov, 2 parna kotla, 1 sesalka sistem „Hanibal“. 200 glinastih cevi, 1 staro kočijo, 4 vozove, 1 voz na vzmeteh, 1 stare sani.

Najvišje ponudke je takoj plačati in kupljene predmete takoj odstraniti. Natančnejša pojasnila daje mestna uprava.

Mestni magistrat Ptuj, dne 14. marca 1922.

Župan: T. Lozinšek.

Za vinogradnike.

BRIZGALKE

za peronosporo popravi po ceni klepar A. Majcen, Ptuj, Hrvatski trg 1. Tam se dobivajo tudi nove brizgalkе in nove ročne žvepljenke.

Proda se Gramofon s 15 ploščami, gramatična harmonika in 17 mesecev stari pes-čuvaj. Vpraša se pri A. Emeršiču, gostilna Društveni dom, Ptuj.

Pivovarna
Josip TSCHELIGI
 v **Mariboru**
 priporoča
fino marčno pivo
 v sodčih in steklenicah.
 Ledenica z ledom in pisarna v Ptuj,
 Društveni dom.
 S spoštovanjem
LUDOVIK PENN,
 zastopnik pivovarne.

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj

„PETOVIA“

Izdeluje vsakovrstne usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše, torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo.
 Cene nizke, postrežba točna.

Redni občni zbor
 za poslovno leto 1921 sklicuje načelstvo „Tvrne čevljarske zadruga v Ptuj“ za dan 25. marca ob 9. uri predpoldan v zadruga prostore, Na Skritem 1, s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnikov rednega in izrednega občnega zbora za leto 1920.
2. Odobritev izjemno predčasom izplačanega deleža izstopivšemu članu Francu Čučku.
3. Odobritev zvišanja deležev.
4. Odobritev bilance za poslovno leto 1921.
5. Volitev novega odbora in nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Ureditev računov članov za zadruga odstopljeno orodje.
8. Odobritev zadruga kreditov pri Zadruga Zvezi.
9. Slučajnosti.

Člani se vabijo k točnemu obisku.
 Načelstvo.

„L' UNION“
 francoska zavarovalna delniška družba.
 Ustanovljena v Parizu leta 1829.

Dolžnost vsakega dobrega gospodarja je, da zavaruje svoje imetje proti požaru in tresku.
 Kapital za požar:
 Delniška glavica: 20,000.000 frankov.
 Rezerve: 52,000.000 frankov.

Dolžnost vsakega roditelja je, da zavaruje svojo družino in otroke na življenje. Police na življenje veljajo kakor kavicija za gg. častnike.
 Kapital za življenje:
 Delniška glavica: 10,000.000 frankov.
 Rezerve: 342,000.000 frankov.

Zavaruje: proti požaru in tresku, hiše in ostala poslopja, polišstvo, blago v prodajalnah, skladiščno blago, tovarne, mline, žage itd. Zavarovanje življenja na doživetje in za primer smrti z raznimi kombinacijami in s pravico na delež v čistem dobičku. Doda deklicam in glavica dečkom.

Vsa pojasnila dajejo podružnica v Zagrebu, vsa „generalna zastopstva“, vsi „mestni zastopniki“ in potniki.
 Iščejo se mestni zastopniki za Štajersko, Koroško in Prekmurje za
 Generalno zastopstvo v Mariboru, Mlinska ulica št. 30.

Kdor želi posestvo kupiti ali prodati, naj se oglasi v upravnistvu „Ptujškega lista.“

Za staro zlato in srebro
 plačam najvišje cene. Karl Ackermann, urar, Ptuj.

Josip Rože
 trgovina s sadjem in perutnino

 kupuje perutnino in plačuje najvišje dnevne cene.

Maribor, Tomanova ul. 5.

SENO sladko in kiselko stiskano se dobi v vsaki množini in vsak čas pri špediterju Brauchartu v Ptuj.

Špecerijske štelaze
 pudel itd. se takoj prodajo. Vpraša se pri V. PERNATU, Sv. Vid niže Ptuj.

Izjava.
 Podpisani obžalujem, da sem govoril razžaljive besede napram g. Andreju Štrafelu, čevljarju v Kicarju pri Ptuj.
 Franc Krajncič, posestnik v Kicari 53.

Na prodaj posestvo
 obstoječe iz 3 oralov vinograda, 7 oralov lepega mešanega gozda, 10 oralov njiv, travnikov in sadonosnikov z lepo zidano hišo, v kateri je boljše stanovanje in stanovanje za viničarja, lepa obokana klet, preša in pribl. za 52 hl sodoz. Nadalje gospodarsko poslopje in še druga hiša za viničarja s hlevom. — Posestvo se nahaja v občini Ragoznici ok. Maribor in je 1/4 ure od okrajne ceste Ptuj-sv. Barbara pri Mariboru in 1/4 ure od okrajne ceste Ptuj-Sv. Rupert-Sv. Lenart v Slov. gor. oddaljeno, ter leži v lepi solnčni legi. Posestvo je naprodaj tudi v skupinah. Cena po dogovoru. Natančna pojasnila daje Pavla Prekoršek, Sv. Barbara pri Mariboru.

Kostanjev les franko vagon vseh postajah v Sloveniji, kakor tudi večje količine na panju kupuje
Tovarna za taninski ekstrakt
 MAJŠPERK, pošta Ptujška gora.

Hiša
 5 minut od cerkve, 5 minut od postaje in 30 minut od mesta oddaljena se takoj prodaja. Zemlje je čez 1 oral. Vpraša se pri Trezi Štrafela, Sp. Hajdin št. 69 pri Ptuj.

Sajenje tobaka v Sloveniji l. 1922.
 Uprava Državnih Monopolov je za leto 1922 odobrila sajenje tobaka v Sloveniji v okrajnih glavarstvih: Celje, Ljutomer, Ptuj, Maribor, Dolnja Lendava in Murska Sobota. Odkupne cene so nasproti lanskim povišane za povprek 50 procentov in so v posameznostih razvidne iz oglasov, ki se te dni dopošljejo občinam, katerih se tiče. Županstva v gori navedenih glavarstvih bodo prejemala prijave za gojenje do 31. marca 1922.
 Oblasna Monopolska Direkcija v Ljubljani v mesecu marca 1922.

Iščejo se
 dve delavni ženski ali oženjeni ljudje za poljsko delo, dobijo prosto stanovanje, lepi vrt za zelenjavo, drvarnico in klet, prosto zemljo koliko se rabi, katera se odsluži. Sprejme se tudi priden volar. Vpraša se pri Mariji Veršič, posestnica, Breg št. 25 pri Ptuj.

Staro srebro, srebrne krone in drugi, nerabljen denar, nadalje nerabljene zlato,
 kupujem po najvišjih cenah. — Ponudbe na
J. AUGUSTIN, trg. zlata **Ljubljana,** Dunajska cesta 36. — in srebra, Uradne ure od 9 do 12. ure dopoldne.

Razglas.
Mestna občina PTUJ prodaja na prostovoljni javni dražbi dne 2. aprila t. l. ob 10. uri v Trzcu
 1. Posestvo, vlož. št. 61 kat. obč. Majberg, obstoječe iz travnika parc. št. 300/1. 2. vl. št. 57 k. obč. Jurovec, obstoječe iz parcel št. 83, 152/2, 152/3, 150, 151/1, 151/5 in 152/4, poprej Ružičkova žaga z 30 konjsko vodno sijo. Izklicna cena znaša 25.000 din., beri petindvajset tisoč dinarjev. Kot varščina je naložiti pred začetkom dražbe 5.000 din., beri pet tisoč dinarjev. Zdražitelj mora najvišji ponudek takoj izplačati. Mestna občina si pridrži pravico, tekom 8 dni odobriti ali zavrniti najvišjo ponudbo. Vse stroške dražbe, zemljeknjižnih listin, prenosnino in druge pristojbine trpi kupec. Natančnejša pojasnila daje Ptujška mestna uprava. Ptujška mestna uprava, dne 14. marca 1922. Župan: T. Lozinšek.

Svinjske kože
 kupuje „PETOVIA“ usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj.

Krojaški pomočnik
 dober delavec se t a k o j sprejme pri F. Metličaru, Ptuj, Minoritski trg 4.

Pozor! Kdor želi zavarevati svoje imetje proti požaru, družino in otroke na življenje v Ljubljani, se naj oglasi pri JURJU GOLOBU, v Ptuj, Ormožka cesta 5.

Kupim hišo ali vilo.
 Več pove uprava lista.